

Strategiedocument Waarderingskamer

2010 – 2015

De Waarderingskamer bevordert het vertrouwen in een adequate uitvoering van de Wet WOZ

Versie 1.0

Vastgesteld door de Waarderingskamer op:
20 november 2009

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doelstelling.....	3
1.3	Leeswijzer.....	3
2.	MISSIE EN VISIE	4
2.1	Missie.....	4
2.2	Visie.....	5
3.	TOEZICHTSTRATEGIE	10
3.1	Inleiding.....	10
3.2	Doelstellingen 2010 - 2015.....	10
3.3	Rol Waarderingskamer	11
3.4	Toezichtinstrumenten	11
3.5	Uitgangspunten toezicht Waarderingskamer	11
	BIJLAGE 1: BEGRIPPEN MISSIE TOEGELICHT	13
	BIJLAGE 2: BELANGHEBBENDEN WAARDERINGSKAMER	14
	BIJLAGE 3: GESCHIEDENIS WET WOZ / WAARDERINGSKAMER	15
	BIJLAGE 4: RELATIE TUSSEN ONTWIKKELING EN DOELSTELLING	18
	BIJLAGE 5: TOEZICHTINSTRUMENTEN WAARDERINGSKAMER	20
	BIJLAGE 6: RELATIE TUSSEN TOEZICHTINSTRUMENTEN EN DOELSTELLINGEN	23

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De Waarderingskamer is de toezichthouder die controleert of gemeenten de Wet waardering onroerende zaken (hierna: Wet WOZ) correct uitvoeren. Onze uitgangspunten, onze keuzes, onze toekomstvisie en onze strategie lichten wij toe in dit strategiedocument. Het uitgangspunt daarbij is onze missie:

De Waarderingskamer bevordert het vertrouwen in een adequate uitvoering van de Wet Wet waardering onroerende zaken.

Sedert de instelling van de Waarderingskamer als toezichthouder op de uitvoering van de Wet WOZ op 1 januari 1995, hebben belangrijke ontwikkelingen plaatsgevonden. Deze ontwikkelingen hangen onder andere samen met de ontstane mogelijkheden op het terrein van de automatisering en veranderingen van de Wet WOZ, waardoor de herwaarderingsfrequentie is vergroot. De WOZ-waarden zijn opgenomen in het stelsel van basisregistraties. De gegevens worden door verruiming van de voorschriften van openbaarheid, zo breed mogelijk ingezet in het kader van de fraudebestrijding. Ook is het maatschappelijk belang van de WOZ-waarden toegenomen doordat de WOZ-waarde betekenis heeft gekregen in het kader van bijvoorbeeld hypotheekverstrekking en bij het afsluiten van verzekeringen.

Dit strategiedocument is geschreven in een periode waarin de maatschappelijke opvatting over toezicht aan verandering onderhevig is. Onder invloed van de kredietcrisis zijn discussies over vermindering van de regel- en toezichtlast in een ander daglicht komen te staan. Bij het opstellen van dit document hebben we deze ontwikkeling serieus beoordeeld, maar tegelijkertijd geprobeerd om ons ook niet te laten leiden door "de waan van de dag".

Het strategiedocument is het centrale uitgangspunt bij het opstellen van de jaarlijkse werkplannen van de Waarderingskamer en geldt voor de periode 2010 - 2015.

1.2 Doelstelling

Het doel van dit document is om de gekozen toezichtstrategie te beschrijven inclusief de analyse en de gemaakte keuzes die daaraan ten grondslag liggen.

1.3 Leeswijzer

In dit document beschrijven we in hoofdstuk 2 de missie en (toekomst)visie. In dit hoofdstuk wordt ook verwezen naar bijlage 3 waarin de geschiedenis van de Waarderingskamer is beschreven. Wij vinden deze informatie relevant voor de strategische keuzes die wij maken. Vervolgens komen in hoofdstuk 3 de doelstellingen, de toezichtinstrumenten en onze strategische uitgangspunten aan bod.

2. Missie en visie

De missie en visie liggen ten grondslag aan de strategie en verdere bedrijfsvoering van organisaties. De missie van de Waarderingskamer (§2.1) beschrijft wat de organisatie, als toezichthouder op de uitvoering van de Wet WOZ, wil bereiken. Daarmee hangt samen welke belanghebbenden daarbij kunnen worden onderscheiden. Vervolgens beschrijft de paragraaf over onze visie (§2.2) een omgevingsanalyse (geschiedenis, huidige situatie en toekomstige ontwikkelingen) van de Waarderingskamer. Dit leidt tot een visie die duidelijk maakt welke rol de Waarderingskamer de komende jaren wil spelen.

Met het oog op de leesbaarheid hebben wij ervoor gekozen om in dit hoofdstuk alleen de hoofdlijn te vermelden en om achtergrondinformatie in bijlagen te plaatsen.

2.1 Missie

2.1.1 Missie

De missie van de Waarderingskamer is vastgesteld en beschrijft welk effect de Waarderingskamer met haar handelen beoogt. Alle activiteiten van de organisatie zijn uiteindelijk hierop gericht:

De Waarderingskamer bevordert het vertrouwen in een adequate uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken.

2.1.2 Toelichting missie

In de missie van de Waarderingskamer staat het werkwoord "bevorderen" centraal. Daaruit blijkt de positie van de organisatie. Gemeenten zijn primair verantwoordelijk voor een adequate uitvoering van de Wet WOZ en zijn ook direct verantwoordelijk voor het realiseren van het maatschappelijke vertrouwen in de uitvoering van de Wet WOZ. De Waarderingskamer speelt als toezichthouder een indirecte rol. De begrippen uit de missie van de Waarderingskamer worden verder uitgelegd in bijlage 1.

2.1.3 Belanghebbenden

Met de missie als uitgangspunt is de vraag relevant voor wie de Waarderingskamer deze uitvoert. Zoals blijkt uit §2.1.2 is ons uitgangspunt dat wij het maatschappelijke vertrouwen willen bevorderen. De missie en de verdere strategieontwikkeling richten zich dus op de volle breedte van belanghebbenden die te onderscheiden zijn in de volgende categorieën:

- afnemers;
- belastingbetalers
- fraudebestrijders;
- gemeenten;
- belangenbehartigers
- overige gebruikers.

De verschillende categorieën belanghebbenden zijn in bijlage 2 verder uitgewerkt.

2.2 Visie

2.2.1 Geschiedenis Wet WOZ / Waarderingskamer

Op 1 januari 1995 is de Wet WOZ in werking getreden. De wijze waarop de uitvoering van de Wet WOZ zich in de loop van de jaren heeft ontwikkeld is nauw verbonden met de ontwikkelingen die de Waarderingskamer heeft doorgemaakt. Logischerwijs hebben de strategische keuzes die we op dit moment maken ook een relatie met deze ontwikkelingen. Daarom hebben wij de geschiedenis van de Wet WOZ en van de Waarderingskamer uitgebreid beschreven in bijlage 3.

2.2.2 Huidige situatie

In 2010 zullen gemeenten voor de achtste keer initiële WOZ-beschikkingen versturen. Sinds de inwerkingtreding van de Wet WOZ zijn grote stappen voorwaarts gezet. De kwaliteit van de gegevens die ten grondslag liggen aan de WOZ-taxaties is redelijk goed en de WOZ-beschikkingen worden vrijwel altijd tijdig verstuurd.

Hoewel de gemeentelijke WOZ-processen steeds beter ingebed raken, blijkt bij het afronden van het toezicht op de herwaardering (hierbij wordt de kwaliteit van nieuwe WOZ-beschikkingen door de Waarderingskamer onderzocht en beoordeeld) nog verbeteringen moeten worden aangebracht. Het uitoefenen van dergelijke toezichtactiviteiten door de Waarderingskamer voorafgaand aan het verzenden van de WOZ-beschikkingen, voorkomt bezwaarschriften achteraf.

In tegenstelling tot de huidige situatie in 2009, hadden veel gemeenten in 1997 nog grote moeite om tijdig WOZ-beschikkingen te versturen. Op dit moment is een grote groep gemeenten bezig met de inrichting van de interne beheersing van het WOZ-proces en het onderling benchmarken van prestaties om lessen te trekken uit elkaars ervaringen. Dit maakt de ontwikkeling van systeemtoezicht mogelijk. Dit is een andere vorm van verticaal toezicht, waarbij de toezichthouder zich baseert op controleactiviteiten die de onder toezicht gestelde organisaties zelf uitvoeren.

Bovendien krijgen de belastingplichtigen op dit moment jaarlijks een actuele WOZ-beschikking toegestuurd, terwijl de eerste WOZ-beschikkingen nog voor een periode van vier jaren werden vastgesteld. Er is dus, naast de kwaliteitsverbetering, ook een behoorlijke tempo-versnelling doorgevoerd.

Vanaf 1 januari 2007 wordt de WOZ-waarde gebruikt voor de vennootschapsbelasting. Hierdoor is het belang toegenomen dat bedrijven hebben bij de vastgestelde WOZ-waarde. Ook voor gemeenten is het belang bij de taxaties van niet-woningen toegenomen. Dit komt door de afschaffing van de onroerendezaakbelasting voor gebruikers van woningen, terwijl de gebruikersbelasting voor niet-woningen is gebleven. Bovendien zijn er tussen de tarieven voor de drie verschillende onroerendezaakbelastingen geen onderlinge verhoudingen of wettelijke beperkingen meer voorgeschreven. Hierdoor genereren de niet-woningen in veel gemeenten een veel hogere OZB-opbrengst dan de woningen.

Daarnaast worden WOZ-gegevens, door verruiming van de voorschriften van openbaarheid, breder gebruikt. Zo krijgen notarissen, banken en verzekeraars vanaf 1 januari 2010 toegang tot WOZ-gegevens in het kader van de fraudebestrijding.

Ondanks de toegenomen kwaliteit, het bredere gebruik en de andere positieve ontwikkelingen wordt duidelijk dat woningeigenaren nog niet zoveel vertrouwen hebben in de WOZ-uitvoering door gemeenten. Dit blijkt uit onderzoek dat TNS NIPO begin 2009 (in opdracht van de Waarderingskamer) heeft uitgevoerd. Uit het onderzoek komen de volgende verbeterpunten naar voren:

- het vergroten van de transparantie van de totstandkoming van de WOZ-waarde ("Toegekende waarden worden [...] als arbitrair en weinig accuraat bestempeld.");
- het verbeteren van de onderbouwing van de WOZ-waarde ("Het belangrijkste verbeterpunt is het duidelijker maken van de reden(en) voor een WOZ-waardedaling of -stijging.");
- het vertrouwen neemt toe als men op de hoogte is van het feit dat gemeenten worden gecontroleerd door een onafhankelijke instantie.

2.2.3 Toekomstige ontwikkelingen 2010 - 2020

Toekomstbeeld

Kijken we wat verder dan de scope van dit strategiedocument, dan verwachten we dat in 2020 de WOZ-taxaties van woningen openbare gegevens zijn die, omdat ze objectief worden vastgesteld, een belangrijke bijdrage leveren aan de gewenste transparantie van de woningmarkt. Het WOZ-proces van gemeenten is zodanig ingericht dat gemeenten dagelijks de actuele marktwaarde van woningen kunnen genereren. Dit niet-authentieke gegeven wordt als extra vorm van dienstverlening aan derden beschikbaar gesteld.

De WOZ-waarde van niet-woningen is een geaccepteerde grondslag voor de heffing van meerdere belastingen, maar is geen openbaar gegeven. De kwaliteit en uniformiteit van deze taxaties wordt voor een belangrijk deel geborgd door intervisies tussen gemeenten onderling. De taxatie van een beperkt aantal categorieën niet-woningen wordt centraal uitgevoerd. Belastingplichtigen (particulieren en bedrijven) hebben de mogelijkheid om de gegevens, waarop de WOZ-taxaties zijn gebaseerd, permanent te raadplegen en om correcties en suggesties voor verbetering aan te dragen.

Ontwikkelingen

Naast ons toekomstbeeld met betrekking tot ontwikkelingen van de WOZ-waarden, denken wij dat de volgende jaren belangrijke ontwikkelingen plaatsvinden die het werkkterrein van de Waarderingskamer direct raken. Dit zijn:

1. de modernisering van de elektronische dienstverlening en informatievoorziening van de overheid is in volle gang (e-overheid, stelsel van basisregistraties, etc.);
2. door de modernisering ontwikkelt de uitvoering van de Wet WOZ zich van separaat proces tot "radertje in het geheel" van gemeentelijke werkprocessen;
3. de hogere eisen die de maatschappij stelt aan de kwaliteit van de dienstverlening van de overheid en het naar buiten treden van de overheid als een geheel;
4. de groter wordende openbaarheid van overheidsinformatie;
5. door toenemende (gemiddelde) grootte van gemeentelijke organisaties, zal de professionalisering en de interne beheersing van de werkprocessen toenemen;
6. het maatschappelijk denken over toezicht en toezichthouders is aan veranderingen onderhevig.

Ontwikkeling 1: De modernisering van de elektronische dienstverlening en informatievoorziening van de overheid

De modernisering van de elektronische dienstverlening en informatievoorziening van de overheid (ontwikkeling 1) heeft grote gevolgen voor de WOZ-uitvoering. Op dit moment zijn veel inspanningen gericht op de realisatie van het stelsel van basisregistraties. Voor de optimalisatie van de werkprocessen van gemeenten kan de realisatie van dit stelsel en de e-overheid een positieve stimulans zijn. Gemeentelijke werkprocessen worden hierdoor in hoge mate geïntegreerd en hierdoor zijn de WOZ-activiteiten van gemeenten in 2020 niet meer eenvoudig te onderscheiden van het totale gemeentelijke werkproces. (Dit is een belangrijk aandachtspunt bij ontwikkeling 5.) Het WOZ-proces is in veel gemeenten niet meer als een "op zichzelf staand proces" te beschouwen. Het toezicht van de Waarderingskamer moet hierop worden toegesneden. Daarbij moeten we ook aandacht gaan besteden aan de terugmeldingen vanuit het WOZ-proces naar de beheerders van andere basisregistraties wanneer binnen het WOZ proces mogelijke fouten in die basisregistraties worden geconstateerd. Omgekeerd moeten we ook aandacht gaan besteden aan soortgelijke terugmeldingen van gebruikers van de basisregistratie WOZ aan de WOZ, als zij "gerede twijfel" hebben bij de in de basisregistratie WOZ vastgelegde gegevens.

Ontwikkeling 2: De ontwikkeling van het WOZ-proces tot "radertje in het geheel" van gemeentelijke werkprocessen

Een ander gevolg van de modernisering van de elektronische dienstverlening en de overheidsinformatievoorziening is dat gemeentelijke werkprocessen in verregaande mate worden geïntegreerd met andere gemeentelijke werkzaamheden. Op termijn zijn werkprocessen hierdoor lastig afzonderlijk te beschouwen. De automatiseringsomgeving van gemeenten moet de geïntegreerde binnengemeentelijke werkprocessen (GBA, omgevingsvergunning, WKPB, handhaving, BAG en WOZ) gaan ondersteunen. Het beheer van een aantal basisregistraties waarvoor gemeenten verantwoordelijk zijn maakt hier onderdeel van uit. De relatie tussen de Basisregistratie WOZ en de andere basisregistraties wordt gelegd door middel van de Landelijke Voorziening WOZ, waarop alle gemeenten zijn aangesloten en dat onderdeel uitmaakt van de Gemeenschappelijke Ontsluiting Basisregistraties (GOB).

Ontwikkeling 3: De hogere eisen die worden gesteld aan de dienstverlening van de overheid

De hierboven beschreven ontwikkelingen dragen bij aan de dienstverlening van de overheid. Ook bij de uitvoering van de Wet WOZ zal de nadruk steeds meer op de dienstverlening komen te liggen. Klantvriendelijkheid, korte reactietermijnen en communicatie via internet zijn vanzelfsprekend. Wij denken dat belanghebbenden in de toekomst bijvoorbeeld altijd "toegang" hebben tot de gegevens die de overheid over hen heeft verzameld. Ook heeft elke belanghebbende de mogelijkheid deze gegevens (zoals bijvoorbeeld de kenmerken die ten grondslag liggen aan de WOZ-taxaties) eenvoudig in te zien, te controleren en veranderingen aan te dragen. Bijkomend voordeel is dat belanghebbenden zich ook verantwoordelijk zullen voelen voor de juistheid van deze gegevens. Dit geldt zeker als zij op basis van die gegevens belasting moeten betalen.

Ontwikkeling 4: Openbaarheid WOZ-gegevens

De Waarderingskamer volgt nauwlettend de ontwikkelingen met betrekking tot openbaarheid overheidsinformatie. Daarbij letten we ook op de spanning tussen openbaarheid en transparantie enerzijds en de bescherming van de privacy van particulieren en bedrijven anderzijds. We verwachten dat de WOZ-gegevens, in elk geval voor zover die betrekking hebben op wo-

ningen op termijn als openbare gegevens worden beschouwd. Dit heeft naar onze mening voordelen voor de transparantie van de woningmarkt. Het biedt ook voordelen voor de uitvoering van de Wet WOZ omdat dan meer partijen WOZ-gegevens zullen gaan gebruiken en kritisch beoordelen. Hierdoor ontstaan meer tegengestelde belangen bij de vaststelling van de WOZ-waarden. Het realiseren van het evenwicht tussen deze tegengestelde belangen zal er naar verwachting toe leiden dat voor woningen steeds betrouwbaarder WOZ-waarden tot stand komen, waardoor het systeem evenwichtiger wordt. Een zelfregulerend systeem maakt nieuwere en voor de gemeenten minder belastende vormen van toezicht (horizontalisering) door de Waarderingskamer mogelijk en wenselijk. Overigens denken wij ook dat vormen van verticaal toezicht, zelfs bij een redelijk functionerend zelfregulerend systeem, nog steeds maatschappelijk gewenst zijn.

Ontwikkeling 5: Veranderingen gemeentelijke organisaties

Gemeenten maken steeds vaker bewust onderscheid tussen "beleidstaken" en "uitvoeringstaken". Wij zien dat meer gemeenten ervoor kiezen om uitvoeringstaken, waaronder belastingheffing en de uitvoering van de Wet WOZ, onder te brengen bij grotere externe organisaties zoals regionale samenwerkingsverbanden tussen gemeenten. Soms zijn ook waterschappen hierbij betrokken. Dit blijkt vaak voordelig voor:

- de professionaliteit van de organisaties (meer specialisatie is mogelijk);
- de efficiëntie en effectiviteit van de bedrijfsvoering;
- de kosten van de uitvoering;
- de interne beheersing van de werkprocessen.

Wij verwachten dat deze trend verder zal doorzetten. Ook de druk die de komende jaren op de gemeentelijke financiën wordt gelegd, zal hen immers stimuleren het WOZ-proces zo efficiënt mogelijk uit te voeren. De mogelijkheden van samenwerking en uitbesteding zullen daarbij zeker worden benut. De praktijk leert ons wel dat de overgangsmomenten en samenvoegingen die hieruit voortkomen risico's zijn voor de continuïteit en de kwaliteit van het WOZ-proces.

Ontwikkeling 6: Het maatschappelijk denken over toezicht en toezichthouders is aan veranderingen onderhevig

Het maatschappelijke denken over toezicht en toezichthouders ontwikkelt zich. Zo is in 2006 de Commissie Oosting gestart met de doorlichting van het interbestuurlijk toezicht in Nederland. Doel hiervan was om de toezichtlasten te verminderen en het toezicht effectiever te maken. De commissie Oosting stelt dat het specifieke toezicht dat het rijk op provincies en gemeenten uitoefent aanmerkelijk kan worden verminderd. Door te volstaan met generiek toezicht worden de decentrale overheden minder belast en komt er een eind aan de lappendeken van toezichtvormen. In dat licht is het mogelijk dat de Waarderingskamer zich in de toekomst doorontwikkelt tot een kennis- en expertisecentrum op het terrein van de Wet WOZ. Het is echter nog niet helemaal duidelijk welke gevolgen het rapport van de Commissie Oosting heeft. De komende vijf jaar zal de Waarderingskamer controleren of gemeenten de Wet WOZ volgens de regels uitvoeren. Dit toezicht is het meest efficiënt en effectief om de missie verder te realiseren.

2.2.4 Waarderingskamer

Wij vinden onafhankelijke positie van de Waarderingskamer van groot belang om het vertrouwen in de Wet WOZ te kunnen bevorderen. Door de samenstelling van de Waarderingskamer, bestaande uit de partijen die de WOZ-waarde gebruiken, aangevuld met onafhankelijke leden is er een goed evenwicht tussen de betrokken belangen en de onafhankelijke visie. Bovendien waarborgt de status van zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) in hoge mate de onafhankelijke positie.

De afgelopen jaren zijn wij er steeds in geslaagd de ontwikkelingen te beïnvloeden met een klein maar hoogwaardig team, dat in staat was andere spelers in het veld voor de visie van de Waarderingskamer te winnen. Daarmee is veel bereikt.

Wij gaan ervan uit dat wij ook de komende jaren op soortgelijke wijze een positieve bijdrage aan de ontwikkeling van de Wet WOZ kunnen leveren.

2.2.5 Visie

Gezien onze missie, de hierboven beschreven historische en toekomstige ontwikkelingen en de wijze waarop wij willen werken, komen wij tot de volgende visie:

Wij willen vanuit een onafhankelijke positie, als kleine hoogwaardige organisatie, onze kennis en expertise over de WOZ-waardebepaling (in brede zin) gebruiken om, zoveel mogelijk in samenwerking met andere betrokken partijen, onze missie te realiseren.

3. TOEZICHTSTRATEGIE

3.1 Inleiding

De Waarderingskamer wil met een risicogerichte benadering en waar nodig intensieve begeleiding bereiken dat gemeenten marktgegevens vertalen in correcte WOZ-gegevens en WOZ-waarden van alle onroerende zaken.

Dit hoofdstuk beschrijft de doelstellingen (op hoofdlijnen) die de Waarderingskamer in de periode 2010 – 2015 wil realiseren. Bij de formulering hiervan hebben we het toekomstbeeld en de relevante ontwikkelingen uit het vorige hoofdstuk (zie §2.3) als uitgangspunt genomen en hebben we bepaald welke effecten voortkomen uit deze ontwikkelingen. De doelstellingen voor 2010 – 2015 beschrijven wij in §3.2. Vervolgens beschrijft §3.3 welke toezichtinstrumenten we kunnen inzetten om de doelstellingen te bereiken. De "vertaling" van doelstellingen naar in te zetten toezichtinstrumenten wordt verder uitgewerkt in de jaarlijks op te stellen werkplannen van de Waarderingskamer. Tenslotte beschrijft §3.4 welke algemene uitgangspunten de Waarderingskamer bij haar toezicht hanteert.

3.2 Doelstellingen 2010 - 2015

Uitgaande van de missie en de toekomstvisie, zoals beschreven in het voorgaande hoofdstuk, onderscheiden wij een aantal doelstellingen voor de periode 2010 – 2015. Om te komen tot de formulering van deze doelstellingen zijn we uitgegaan van onderstaand schema. De uitwerking van deze stappen is beschreven in bijlage 4.

De analyse zoals beschreven in bijlage 4 resulteert in volgende acht doelstellingen die de Waarderingskamer in de periode 2010 – 2015 wil realiseren. Hoewel alle doelstellingen in onze optiek van groot belang zijn, staan de doelstellingen qua prioriteit in aflopende volgorde. De acht doelstellingen zijn:

- i. de kwaliteit van het WOZ-proces verder optimaliseren, speerpunten hierbij zijn klantgerichtheid van gemeenten richting belastingplichtigen, het verbeteren van de interne beheersing van het WOZ-proces door gemeenten en de kwaliteit van de gegevens die ten grondslag liggen aan het WOZ-proces. Deze onderdelen moeten tot 2015 meetbaar verbeteren;
- ii. het verkrijgen van inzicht en (eventueel) verder optimaliseren van de kwaliteit van de WOZ-taxaties van niet-woningen. In 2015 moeten we een systematisch beeld hebben van de ontwikkeling van de kwaliteit van de niet-woning taxaties. Uit dit beeld moet een stijgende lijn naar voren komen;
- iii. het bevorderen van de transparantie over de totstandkoming van WOZ-taxaties. Het aantal toepassingen van de WOZ-taxaties moet in 2015 zijn toegenomen.;

- iv. het leveren van een bijdrage aan de modernisering van de ICT en de (technische en inhoudelijke) aansluiting van de WOZ-administratie op de diverse basisregistraties (BAG, GBA, Kadaster etc.);
- v. leveren van een bijdrage aan modernisering op het terrein van registratie en levering van de WOZ-gegevens. De Landelijke Voorziening WOZ moet in 2015, of zoveel eerder als mogelijk is, zijn gerealiseerd;
- vi. het afstemmen van het toezicht (van de Waarderingskamer) op het toezicht op andere basisregistraties;
- vii. het optimaliseren van de aansluiting tussen het toezicht van de Waarderingskamer en de gemeentelijke organisaties (inclusief samenwerkingsverbanden);
- viii. het innemen van een meer zichtbare rol als toezichthouder op de uitvoering van de Wet WOZ. Het resultaat hiervan moet zijn dat een hoger percentage woningbezitters weet dat de Waarderingskamer de toezichthouder is op de uitvoering van de Wet WOZ.

3.3 Rol Waarderingskamer

Gezien alle historische en toekomstige ontwikkelingen en de doelstellingen die we hebben beschreven, verwachten we dat de toezichthoudende rol die de Waarderingskamer in de komende jaren wil spelen is gefundeerd op de volgende drie deelgebieden:

- deskundige oordeelsvorming;
- horizontale kwaliteitsmechanismen;
- kennisvergaring ten behoeve van beleidsmatige sturing.

3.4 Toezichtinstrumenten

Om onze doelstellingen te realiseren maken wij gebruik van een aantal toezichtinstrumenten. De toezichtinstrumenten van de Waarderingskamer (zie bijlage 5) zijn ingedeeld in de volgende vier categorieën:

- oordeelsvormend;
- informatieverzamelend;
- informerend;
- interveniërend.

Bij de keuze voor de toezichtinstrumenten gaan wij voornamelijk uit van de bestaande informatieverzamelende, informerende en oordeelsvormende instrumenten. De relatie tussen de toezichtinstrumenten en de doelstellingen waarvoor ze eventueel kunnen worden ingezet is weergegeven in bijlage 6. Keuzes voor de inzet van toezichtinstrumenten en de meest optimale mix van instrumenten uit de verschillende categorieën maken wij in onze jaarlijkse werkplannen.

3.5 Uitgangspunten toezicht Waarderingskamer

Bij de uitvoering van het toezicht hebben wij de volgende uitgangspunten:

- Wij leggen wij de nadruk op het uitoefenen van invloed "aan de voorkant". Daarmee bedoelen wij dat we proberen om het toezicht van de Waarderingskamer zoveel mogelijk een preventief karakter te geven.
- Het stimuleren van nieuwe ontwikkelingen bij de uitvoering van de Wet WOZ beschouwen wij als een belangrijk onderdeel van ons toezicht.

- Voor zover ons toezicht betrekking heeft op gemeenten en samenwerkingsverbanden, hebben wij als doelstelling om het lerend vermogen van deze organisaties zoveel mogelijk te stimuleren.
- Onze toezichtcapaciteit wordt voor deels risicogericht en deels willekeurig ingezet.
- De oordelen die wij geven in het kader van ons toezicht worden openbaar op internet gepubliceerd.

BIJLAGE 1: BEGRIPPEN MISSIE TOEGELICHT

BEGRIPPEN UIT DE MISSIE VAN DE WAARDERINGSKAMER

Adequaat:	De Waarderingskamer hanteert als toezichthouder het uitgangspunt dat voor het toezicht eenduidige en duidelijke kwaliteitseisen vastgelegd en gecommuniceerd moeten worden. De kwaliteitsbegrippen die bij de uitvoering van de Wet WOZ zijn betrokken, worden in de missie aangeduid met het woord "adequaat". Adequaat omvat juist, tijdig, volledig, doelmatig, duidelijk, uniform en controleerbaar. Binnen de toezichtstrategie wordt het geheel van kwaliteitseisen/criteria dat de Waarderingskamer hanteert bij haar toezicht aangeduid met de term "normatiek" (zie www.waarderingskamer.nl/kiosk). De door de Waarderingskamer vastgestelde normatiek is gebaseerd op wettelijke eisen, ervaringen van gemeenten en afnemers en op de doelen die met de Wet WOZ worden nagestreefd. Bij de totstandkoming en vaststelling van de nieuwe normatiek zijn gemeenten en de andere afnemers nauw betrokken.
Bevorderen:	De Waarderingskamer heeft bij het creëren van dit vertrouwen een belangrijke rol. In dit kader onderscheiden wij twee sporen: <ol style="list-style-type: none">1. Wij leggen onze toezichthoudende taak zo uit dat wij de kwaliteit van de uitvoering van de wet samen met de gemeenten willen bevorderen. Hiervoor hebben wij de beschikking over een breed scala aan preventieve en repressieve toezichtinstrumenten.2. Wij bevorderen het vertrouwen door naar "buiten" te brengen dat er een toezichthouder is die op de uitvoering let. De belangrijkste doelgroepen hiervoor zijn de belanghebbenden bij de uitvoering van de Wet WOZ (zie §3.2). Dit "spoor" is in ontwikkeling.
Uitvoering van de Wet WOZ:	De term "uitvoering van de Wet WOZ" is breed bedoeld. Naast waardebeoordeling en waardevaststelling omvat de term ook de uitvoering van de Basisregistratie WOZ, de relaties tussen de Basisregistratie WOZ en andere basisregistraties, de modernisering van de e-overheid (voor zover van toepassing op de WOZ-administratie) en het gebruik van de WOZ-gegevens door andere overheidsorganisaties.
Vertrouwen:	Hierbij gaat het in de missie om het maatschappelijk vertrouwen in de uitvoering van de Wet WOZ. Dit is echter een abstract begrip. In de eerste helft van 2009 heeft het onderzoeksbureau TNS NIPO (in opdracht van de Waarderingskamer) een marktonderzoek uitgevoerd naar het vertrouwen van woningeigenaren. In het kader van dit onderzoek is het begrip vertrouwen uitgedrukt in een "vertrouwensindex".

BIJLAGE 2: BELANGHEBBENDEN WAARDERINGSKAMER

BELANGHEBBENDEN WAARDERINGSKAMER NADER TOEGELICHT:

<i>Belanghebbende</i>	<i>Soort belanghebbende</i>	<i>Toelichting</i>
Banken, verzekeraars	Overige gebruiker	Maken veelal structureel gebruik van de WOZ-gegevens.
Beheerders Gemeentefonds	Afnemer	De waarde van onroerende zaken, die gemeenten opgeven wordt gebruikt als negatieve verdeelmaatstaf voor het Gemeentefonds (in 2009 bevat het Gemeentefonds € 17 miljard).
Belastingdienst	Afnemer / fraudebestrijder	Gebruikt de WOZ-gegevens voor belastingheffing (eigenwoningforfait en vennootschapsbelasting). Is verplicht om terugmeldingen aan gemeenten te verzenden over mogelijke fouten in de WOZ-gegevens.
Eigenaren / gebruikers niet-woningen	Belastingbetaler	Ontvangen jaarlijks één of meerdere WOZ-beschikking(en) en betalen op basis hiervan belasting(en)
Eigenaren woningen	Belastingbetaler	Ontvangen jaarlijks één of meerdere WOZ-beschikking(en) en betalen op basis hiervan belasting(en).
Gemeenten	Gemeenten	Als uitvoerder van Wet WOZ, bronhouder van de Basisregistratie WOZ en gebruiker van de WOZ-gegevens voor belastingheffing.
Notarissen	Afnemer / fraudebestrijder	Vanaf 2010 krijgen notarissen formeel het recht om WOZ-gegevens te bekijken, ter voorkoming van vastgoedfraude.
Overige gebruikers	Overige gebruiker	Alle andere partijen die wellicht gebruik gaan maken van de WOZ-gegevens.
Samenwerkingsverbanden tussen gemeenten	Gemeenten	Steeds meer gemeenten besluiten om werkzaamheden, zoals de WOZ-activiteiten/belastingheffing, gezamenlijke uit te voeren. Zie verder "gemeenten".
Waterschappen	Afnemer	Als afnemer van de WOZ-gegevens voor belastingheffing (watersysteemheffing). Zijn verplicht om terugmeldingen aan gemeenten te verzenden over mogelijke fouten in de WOZ-gegevens.
Koepelorganisaties	Belangenbehartigers	Belangenbehartigers maken niet zelf gebruik van de WOZ-waarde, maar hun leden wel. Hun visie is van invloed op de ontwikkelingen binnen de WOZ. Enkele voorbeelden zijn: Vereniging Eigen Huis. Aedes, VNO-NCW

BIJLAGE 3: GESCHIEDENIS WET WOZ / WAARDERINGSKAMER

Geschiedenis Wet WOZ

Op 1 januari 1995 is de Wet WOZ in werking getreden. Deze wet had tot doel om te komen tot één wettelijke regeling voor de bepaling en de vaststelling van de waarde van onroerende zaken voor verschillende belastingen. De Wet WOZ beoogt vier doelstellingen:

- doelmatigheid;
- duidelijkheid.
- kwaliteit;
- uniformiteit.

De Wet WOZ schreef aanvankelijk voor dat gemeenten elke vier jaar de waarde van alle onroerende zaken moesten bepalen. Omdat gemeenten al iedere vijf jaar taxeerden in het kader van de onroerende-zaakbelastingen, konden de bestaande OZB-bestanden als uitgangspunt worden genomen voor de WOZ-administratie.

Het kabinet noemt in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel de organisatie van de waardebepaling er één van functionele en territoriale decentralisatie. Functioneel, omdat de overheidstaak tot het bewaken van de uniformiteit van de waardebepaling wordt overgedragen aan een zelfstandig bestuursorgaan. Territoriaal omdat de uitvoering zal geschieden onder verantwoordelijkheid van de gemeenten. Deze organisatie is in overeenstemming met het algemene beleid de doelmatigheid van de overheidsorganisatie te vergroten door de centrale overheid meer op afstand te zetten.

Van de in totaal ruim 600 gemeenten (in 1995) hebben 360 gemeenten in het kader van de wet een waardering uitgevoerd naar de waardepeildatum 1 januari 1995. De andere gemeenten (wetsfictiegemeenten) voerden geen nieuwe waardebepaling uit, maar maakten gebruik van de overgangsregeling waarmee de oude waarden nog enkele jaren gebruikt mochten worden als WOZ-waarde. Om landelijke gelijkheid te krijgen moest bij de aangifte IB de waarde in die gemeenten worden verhoogd met een bij ministeriele regeling vastgesteld ophogingspercentage.

Per 1 januari 1997 is ook de Financiële-verhoudingswet gewijzigd. Daarbij werd voor de verdeling van de algemene uitkering rekening gehouden met de belastingcapaciteit (de som van alle WOZ-waarden van alle onroerende zaken) van gemeenten. De belastingcapaciteit, die is gebaseerd op de WOZ-waarden vermenigvuldigd met een uniform "rekentarief", werd als inkomstenmaatstaf geïntroduceerd. Het feit dat de totstandkoming van de WOZ-waarden plaatsvindt onder toezicht van de Waarderingskamer gaf steun aan de objectiviteit van de bij de verdeling van de algemene uitkering in aanmerking te nemen belastingcapaciteit.

Sinds 1995 zijn de gegevens in de WOZ-administraties, de WOZ-waardebepaling en de werkprocessen die daaraan ten grondslag liggen, kwalitatief sterk verbeterd. Gemeenten zijn de herwaarderingen steeds procesmatiger gaan aanpakken. Vanuit de historie van de onroerende-zaakbelastingen, waar met een tijdvak van maximaal vijf jaar werd gewerkt, had de uitvoering

van de waardebeoordeling zeker in de eerste jaren een sterk projectmatig karakter. De laatste jaren besteden steeds meer gemeenten aandacht aan de interne beheersing van het WOZ-proces. Daarnaast is door de ontwikkeling van landelijke taxatiewijzers voor niet-woningen de uniformiteit van de WOZ-taxaties voor deze categorie objecten toegenomen.

Een andere ontwikkeling is dat de actualiteit van de WOZ-waarde is toegenomen. Vanaf 2007 is sprake van jaarlijkse waardebeoordeling en ligt de waardepeildatum vanaf 2008 nog slechts één jaar voor het jaar van gebruik. Hierdoor sluiten de WOZ-gegevens steeds beter aan op de beleving van de belastingplichtige en zijn ze beter geschikt voor andere doeleinden. Zo vragen sommige banken en verzekeraars standaard naar de WOZ-waarde bij het aangaan van een overeenkomst waarbij dit een relevant gegeven is.

In 2006 is besloten om de WOZ-registratie op te nemen in het stelsel van basisregistraties dat binnen de overheid in ontwikkeling is. Hierdoor wordt de WOZ-administraties van gemeenten een onderdeel van het stelsel van overheidsinformatie. Dit heeft ook gevolgen voor de werkprocessen die aan de bijhouding van de overheidsgegevens ten grondslag liggen. Ook deze worden in toenemende mate met elkaar verbonden. De wetgeving hiervoor was afgerond op 1 januari 2009, maar de ontwikkelingen voor de realisatie van het stelsel zijn voorlopig nog in volle gang. Een onderdeel daarvan is de modernisering van de gegevenslevering tussen de Basisregistratie WOZ en de afnemers. Deze zal gaan verlopen op basis van berichtenverkeer.

Geschiedenis Waarderingskamer

Vanaf 1991 is de Waarderingskamer nauw betrokken geweest bij de ontwikkeling, invoering en uitvoering van de Wet WOZ. Voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Wet WOZ in 1995 heeft de "voorlopige Waarderingskamer" vanaf 1991 ondersteuning aan het Ministerie van Financiën gegeven bij het opzetten van het stelsel van regelgeving rondom de Wet WOZ (Waarderingsinstructie, regels voor gegevenslevering, kostenverrekening, etc.).

In de eerste jaren na de oprichting van de Waarderingskamer heeft de organisatie vooral een ondersteunende, begeleidende en stimulerende rol vervuld. Doordat in de Waarderingskamer ook de drie partijen vertegenwoordigd zijn die de waardegegevens gebruiken voor de belastingheffing, gaf een goede mogelijkheid de behoeften van deze partijen te inventariseren en de kwaliteitseisen te formuleren waaraan de bestanden die door de gemeenten aan deze afnemers moesten worden geleverd, dienden te voldoen. De eerste inspanningen waren hierdoor vooral gericht op begeleiding en stimulering. De beoordeling van de kwaliteit had hoofdzakelijk betrekking op de bewaking van de tijdigheid van de beschikkingen, op de tijdigheid van de gegevensleveringen en op de kwaliteit van de taxaties.

Het kabinet stelt dat de toezichthoudende taak van de Waarderingskamer een overheidstaak is die zich niet leent voor privatisering. Ze vindt dat toezicht op de waardering van onroerende zaken niet een zodanige taak is dat die onder de volledige ministeriële verantwoordelijkheid van de Ministers van Financiën en van Binnenlandse Zaken zou moeten worden verricht. Het betreft geen kerntaak van het ministerie en uitvoering van deze taak kan zeer goed geschieden onder het beslag van een ministeriële verantwoordelijkheid op afstand. De keuze om de Waarderingskamer onder te brengen in een zelfstandig bestuursorgaan ligt, mede tegen de achtergrond van de betrokkenheid van rijk, gemeenten en waterschappen, voor de hand omdat territoriale decentralisatie niet in aanmerking komt gelet op de aard van de taken van de Waarderingskamer.

Het toezicht door de Waarderingskamer heeft de ontwikkeling van projectmatige aanpak naar een meer procesmatige aanpak doorlopen. Was het toezicht tijdens de eerste tijdvakken van de Wet WOZ vooral gericht op het ondersteunen en begeleiden van de gemeenten bij de uitvoering, in de loop van de tijd veranderde deze rol in het meer op afstand toezicht uitoefenen op de uitvoering van de Wet WOZ (door de gemeenten). Het toezicht van de Waarderingskamer richtte zich in eerste instantie vooral op de primaire processen van de uitvoering van de Wet WOZ door de gemeenten.

De afgelopen jaren ontwikkelt de Waarderingskamer haar toezicht bij de gemeenten verder van toezicht op de primaire processen naar toezicht gericht op de procesbeheersing en de kwaliteitsbewaking door de gemeenten zelf. Om op deze manier toezicht toe te kunnen passen zal de interne organisatie van de gemeenten aan een aantal eisen moeten voldoen.

Naar verwachting zal de totale omschakeling enkele jaren vergen. Niet alle gemeenten leggen immers nu al intern een zodanige verantwoording af over de rechtmatige en correcte uitvoering van hun processen dat de Waarderingskamer hierop haar toezicht kan baseren. De Waarderingskamer houdt met de inrichting van haar toezicht de komende jaren echter al wel rekening met een kwaliteitsverbetering van de interne beheersingsmaatregelen binnen de verschillende gemeenten. In de gemeenten, die in onvoldoende mate interne beheersingsmaatregelen hebben getroffen, geldt dat de Waarderingskamer haar toezicht blijft richten op de primaire processen. Waar nodig zal dit toezicht worden aangescherpt. Bij de gemeenten die hun eigen verantwoordelijkheden voortvarend oppakken zal de Waarderingskamer een steeds verdergaande terugtrekkende beweging maken. Dit geldt dan vooral voor het toezicht op de primaire werkprocessen. We kunnen immers steeds meer gebruik maken van de uitkomsten van de binnen de gemeenten uitgevoerde controlewerkzaamheden en de door de gemeentelijke rekenkamer en de externe accountant uitgevoerde werkzaamheden. De Waarderingskamer zal daarnaast door middel van het uitvoeren van gemeenteweersrijdende thematische onderzoeken een bijdrage leveren aan de bevordering van de kwaliteit van de uitvoering van de Wet WOZ.

BIJLAGE 4: RELATIE TUSSEN ONTWIKKELING EN DOELSTELLING

ONTWIKKELINGEN (§2.2.3)	EFFECT(EN)		DOELSTELLING 2010 – 2015 (§3.2)
	<i>Kans</i>	<i>Bedreiging</i>	
0. Toekomstbeeld		- De kwaliteit van de WOZ-taxaties van niet-woningen blijven achter.	Het verkrijgen van inzicht en (eventueel) verder optimaliseren van de kwaliteit van de WOZ-taxaties van niet-woningen.
1. De modernisering van de elektronische dienstverlening en informatievoorziening van de overheid	- Beter imago overheid door modernere dienstverlening	- Automatiseringsproblemen	Het leveren van een bijdrage aan de modernisering van de ICT en de (technische en in-houdelijke) aansluiting van de WOZ-administratie op de diverse basisregistraties. (iv.) Het ondersteunen van de modernisering op het terrein van registratie en levering van de WOZ-gegevens. (v.)
2. De ontwikkeling van het WOZ-proces tot "radertje in het geheel" van gemeentelijke werkprocessen	- Overheid treedt als één geheel naar buiten	- Afbakening toezichtterrein Waarderingskamer lastig	Het optimaliseren van de aansluiting tussen het toezicht van de Waarderingskamer en de gemeentelijke organisaties (inclusief samenwerkingsverbanden). (vii.) Het afstemmen van het toezicht (van de Waarderingskamer) op het toezicht op andere basisregistraties. (vi.)
3. De hogere eisen die worden gesteld aan de dienstverlening van de overheid	- Gemeente kan "scoren" met WOZ	- Lastig te realiseren voor relatief kleine gemeenten	De kwaliteit van het WOZ-proces verder optimaliseren, speerpunt hierbij is de klantgerichtheid. (i.)

ONTWIKKELINGEN (§2.2.3)	EFFECT(EN)		DOELSTELLING 2010 – 2015 (§3.2)
	<i>Kans</i>	<i>Bedreiging</i>	
4. Openbaarheid WOZ-gegevens	<ul style="list-style-type: none"> - Breder gebruik WOZ-gegevens - Horizontalisering toezicht beter mogelijk 	<ul style="list-style-type: none"> - Fouten komen eerder aan het licht - Waarderingskamer verliest aansluiting met gebruikers WOZ-gegevens 	<p>De kwaliteit van het WOZ-proces verder optimaliseren, speerpunten hierbij zijn klantgerichtheid, de onderbouwingen en de gegevens die ten grondslag liggen aan het WOZ-proces. (i.)</p> <p>Het innemen van een zichtbare rol als toezichthouder op de uitvoering van de Wet WOZ. (viii.)</p>
5. Veranderingen gemeentelijke organisaties	<ul style="list-style-type: none"> - Efficiënter en effectiever WOZ-proces 	<ul style="list-style-type: none"> - Relatie met burger verslechtert 	<p>Het optimaliseren van de aansluiting tussen het toezicht van de Waarderingskamer en de gemeentelijke organisaties (inclusief samenwerkingsverbanden). (vii.)</p> <p>De kwaliteit van het WOZ-proces verder optimaliseren, speerpunt hierbij is de klantgerichtheid. (i.)</p>
6. Het maatschappelijk denken over toezicht en toezichthouders is aan veranderingen onderhevig	<ul style="list-style-type: none"> - Eerder openbaarheid van WOZ-gegevens (meer transparantie gewenst) 	<ul style="list-style-type: none"> - Het draagvlak voor de toezichtactiviteiten van de Waarderingskamer wordt minder. 	<p>Het bevorderen van de transparantie over de totstandkoming van WOZ-taxaties.</p> <p>Zichtbaar aanwezig zijn als toezichthouder op de uitvoering van de Wet WOZ</p>

BIJLAGE 5: TOEZICHTINSTRUMENTEN WAARDERINGSKAMER

TOEZICHTINSTRUMENTEN	TYPE TOEZICHTINSTRUMENT	OMSCHRIJVING TOEZICHTINSTRUMENT
1. Aanbeveling	Interveniërend	Een aanbeveling is een in artikel 21 van de Wet WOZ geregelde sanctie. Met een aanbeveling worden de gebreken in de uitvoering van de wet, die bij een gemeente zijn geconstateerd, vastgesteld en openbaar gemaakt.
2. Aanwijzing	Interveniërend	De Staatssecretaris van Financiën kan de gemeente zelfstandig, of na advisering door de Waarderingskamer, een aanwijzing geven.
3. Brief aan gemeentebestuur	Informerend / interveniërend	Brief waarin een zorgelijke situatie onder de aandacht van het gemeentebestuur wordt gebracht.
4. Brief aan gemeentesecretaris	Informerend / interveniërend	Brief gericht aan gemeentesecretaris van een gemeente waar naar de mening van de medewerkers van de Waarderingskamer een effectief en doelmatig toezicht op de uitvoering van de Wet WOZ belemmerd is.
5. Gesprek op bestuurlijk niveau (preventief)	Informerend / informatieverzamelend	Een gesprek met het gemeentebestuur, bijvoorbeeld bij het ontstaan van een nieuwe gemeente als gevolg van een gemeentelijke herindeling, waarin we de uitvoering van de Wet WOZ onder de aandacht brengen.
6. Gesprek op bestuurlijk niveau (repressief)	Interveniërend	Feitelijke constatering en het oordeel over de kwaliteit van de uitvoering van de Wet WOZ kunnen aanleiding geven deze op bestuurlijk niveau onder de aandacht te brengen.
7. Inhoudelijke bijdrage leveren aan nieuwe ontwikkelingen	Informerend / informatieverzamelend / interveniërend	Bij nieuwe ontwikkelingen zoals de totstandkoming van de basisregistraties en ontwikkelingen omtrent de e-overheid worden medewerkers van de Waar-

TOEZICHTINSTRUMENTEN	TYPE TOEZICHTINSTRUMENT	OMSCHRIJVING TOEZICHTINSTRUMENT
8. Inspecties ter plaatse (regulier)	Informerend / informatieverzameland / interveniërend / oordeelsvormend	deringskamer soms gevraagd om vanuit hun expertise een bijdrage te leveren. Hierbij wordt in tijdsbestek van een halve dag een "quickscan" bij de gemeente uitgevoerd, waarbij meer in detail de situatie bij een gemeente in beeld wordt gebracht. Hierbij speelt de coachende rol van de inspecteur een belangrijke rol.
9. Juistheidsonderzoek	Informatieverzameland / oordeelsvormend	Onderzoek naar de juistheid van de gegevens die de gemeente in de voortgangsinventarisatie aan de Waarderingskamer heeft opgegeven.
10. Onderzoek afronding toezicht (woningen en niet-woningen)	Informerend / informatieverzameland / interveniërend / oordeelsvormend	Onderzoek naar de kwaliteit van de taxaties. Op basis hiervan krijgen gemeenten wel of geen toestemming om nieuwe WOZ-beschikkingen te versturen. De inhoudelijke accenten kunnen verschillen (ratio's, onderbouwing, niet-woningen).
11. Periodieke voortgangsinventarisatie (inclusief terugkoppeling)	Informatieverzameland / oordeelsvormend	Periodiek worden gemeenten via internet door middel van een vragenlijst bevroegd over de uitvoering van de Wet WOZ.
12. Systeemonderzoek (grote gemeenten)	Informatieverzameland / oordeelsvormend	Bij dit type onderzoek baseren wij ons oordeel op de resultaten van interne beheersingsmaatregelen van gemeenten zelf.
13. Thematisch onderzoek	Informatieverzameland / oordeelsvormend	Een onderzoek naar één onderdeel van de uitvoering van de Wet WOZ. Meestal zijn dit type onderzoeken gemeenteoverschrijdend.
14. Volledigheidsonderzoek	Informatieverzameland / oordeelsvormend	Hierbij beoordelen of gemeenten alle niet-vrijgestelde kadastrale percelen van een WOZ-waarde hebben voorzien en of gemeenten van de vrijgestelde kadastrale percelen aannemelijk kunnen maken dat deze terecht zijn vrijgesteld.

TOEZICHTINSTRUMENTEN	TYPE TOEZICHTINSTRUMENT	OMSCHRIJVING TOEZICHTINSTRUMENT
15 Voorlichtingsbijeenkomst	Informerend	Een bijeenkomst waarin door medewerkers van de Waarderingskamer voorlichting wordt gegeven over WOZ-gerelateerde onderwerpen.
16. WOZ-benchmark	Informatieverzamelend	Onderzoek gericht op het verzamelen en aanbieden van vergelijkende informatie over de uitvoering van de Wet WOZ op basis waarvan de gemeenten de eigen uitvoering kunnen optimaliseren.

BIJLAGE 6: RELATIE TUSSEN TOEZICHTINSTRUMENTEN EN DOELSTELLINGEN

TOEZICHTINSTRUMENTEN	DOELSTELLINGEN 2010 – 2015 (§3.2)								AANVULLENDE OPMERKINGEN
	i.	ii.	iii.	iv.	v.	vi.	vii.	viii.	
1. Aanbeveling	●	●	●	○	○	○	○	○	-
2. Aanwijzing	●	●	●	○	○	○	○	○	-
3. Brief aan gemeentebestuur	●	●	●	●	●	●	●	●	-
4. Brief aan gemeentesecretaris	●	●	●	●	●	●	●	●	-
5. Gesprek op bestuurlijk niveau (preventief)	●	●	○	●	●	●	●	●	-
6. Gesprek op bestuurlijk niveau (repressief)	●	●	○	●	●	●	●	●	-
7. Inhoudelijke bijdrage leveren aan nieuwe ontwikkelingen	●	●	●	●	●	●	●	●	-
8. Inspecties ter plaatse (regulier)	●	●	○	●	●	○	○	○	-
9. Juistheidsonderzoek	●	○	○	○	○	○	●	○	-
10. Onderzoek afronding toezicht (woningen en niet-woningen)	●	●	○	○	○	○	○	○	-
11. Periodieke voortgangsinventarisatie (inclusief terugkoppeling)	●	●	○	●	●	○	○	○	-

TOEZICHTINSTRUMENTEN	DOELSSTELLINGEN 2010 – 2015 (§3.2)								AANVULLENDE OPMERKINGEN
	i.	ii.	iii.	iv.	v.	vi.	vii.	viii.	
12. Systeemonderzoek (grote gemeenten)	●	●	○	○	○	●	●	○	-
13. Thematisch onderzoek	●	●	●	●	●	○	○	●	-
14. Volledigheidsonderzoek	●	●	○	○	○	○	○	○	-
15. Voorlichtingsbijeenkomst	●	●	●	●	●	●	●	●	-
16. WOZ-benchmark	●	○	●	○	○	●	●	●	-